

JORMA KURVINEN

**SUSIKOIRA ROI
JA OHITTAJAT**

JORMA KURVINEN

SUSIKOIRA ROI
JA OHITTAJAT

 SAGA
EGMONT

Jorma Kurvinen

Susikoiria Roi ja ohittajat

SAGA Egmont

Susikoiria Roi ja ohittajat

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1990, 2020 Jorma Kurvinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726357196

1. e-book edition, 2020

Format: EPUB 2.0

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

SAGA Egmont www.saga-books.com – a part of Egmont,
www.egmont.com

TOMI kuuli äitinsä huutelun alakerrasta ja työnsi englanninkirjan syrjään. Tässä oli pitänyt aloittaa läksyjen lukeminen heti ensimmäisestä koulupäivästä, ettei jää liian paljon rästiin. Siitäkin oli kokemusta.

Hän työnsi huoneensa oven auki.

- Mitä sinä sanoit, äiti?

- Sinua kysytään, Tomi!

Roin haukahdus eteisessä kertoi saman asian.

- Minä tulen.

Tomi ei kuitenkaan pitänyt kiirettä.

Äidin äänessä oli ollut jotain erikoista. Jos se olisi ollut puhelu, hihkaisu olisi kuulunut: »Hessu soittaa!». Jos sinne olisi tullut Peltivaari, olisi riittänyt pelkkä: »Tomi, Peltivaari!» Samoin jostakin kaverista.

»Sinua kysytään!» oli jotakin muuta.

Tomi otti lähipäivät pikakelaukseen. Mikään ei kuitenkaan hälyttänyt. Koulussa oli kaikki alkanut kohtuullisesti. Hän ei ollut ollut edes myöhässä, kiitos Hessun. Hessu oli pitänyt huolta siitä, että he eivät viipyneet Norjassa liian pitkään. Hessussa oli, vaikka hän oli tyttö, todellista tehoajattelua. Koulussa piti olla ajoissa, tunteista ja kokeista piti selviytyä. Hessu sijoitti tulevaisuuteen. Aikoi selviytyä.

Tomi ohitti koulun. Kukaan sieltä ei ollut häntä kysymässä. Siellä oli kaikki kunnossa.

Entä jos se oli Huttunen? Jos Kuusikkotien urakassa olikin jotakin poskellaan? Mielestään Tomi oli huolehtinut kaikesta, loppusiivouksia myöten. Mutta - jos siltikin?

Portaita laskeutuessaan Tomi hylkäsi Huttus-teorian. Roin haukunta - ne pari lausahdusta - eivät olleet arkkitehdille. Päättävän kesän työnantaja oli sittenkin vieraampi. Tuossa äskisessä oli meidänkeskeisyyttä.

Niin kuin olikin.

Ulkoeteisessä seisoi Soikkeli Tornitaloilta.

- Terve!

Oli se Soikkeli. Ääni oli hänen. Kasvot olivat hänen. Punoittelukin oli tuttua. Tornitalojen Einstein. Kaveri, joka tajusi purukumin merkityksen suljetussa ovela.

Saman tien Tomi perui pilkkansa. Heistä oli tullut kavereita, tornitalolaisten kanssa. Ja Soikkeli oli niitten aivotrustia. Nytkin.

- Minulla on yksi idea, Tomi ...

Mitä sille oli tapahtunut?

Tuosta syystä äiti huuteli, että sinua kysytään. Se ei ollut tuntenut Soikkelia ...

Soikkelilla oli yllään melkein puku. Niin kuin se olisi ollut menossa häihin. Takki oli komea bleiseri, ja housujen prässit niin terävät, että Tomi tunsu sormissaan. Paperi leikkasi tuollaisena kuin partaveitsi.

Kaiken kukkuraksi Soikkelilla oli kauluspaita ja - solmio.

Mitä sille oli tapahtunut?

Tomi huomasi miten Roi oli kuitenkin tunnistanut Soikkelin. Koira olisi ollut valmis vaikka hyppäämään Soikkelin syliin.

Mutta Soikkeli ei ollut yhtä innostunut. Tomi tajusi vanhan kaverinsa huonostiverhotun torjuntataistelun. Soikkeli yritti pitää Roin sen verran kaukana itsestään, etteivät koiran karvat tarttuneet eivätkä käpälät päässeet sohaisemaan lahkeisiin, joitten prässit rupeaisivat menettämään ryhtiään.

- Oisko sinulla aikaa?

Mikä sitä vaivasi? Se puhui yhtä kankeasti kuin oli pukeutunutkin.

- On tietenkin. Tuu tuonne ylös ... Roi ei tule!

Tomi vaistosi koirasta pettymyksen. Roin katse sanoi aivan selvästi, että »mitä minä nyt oon tehnyt?» Mutta Soikkeli sen sijaan vaikutti helpottuneelta.

- Tuli pistetyksi ykköskamppeet niskaan, Soikkeli sanoi ylhäällä selitykseksi, vaikka Tomi ei kysynytäkään mitään. - On kaupungilla vähän asioita.

Huoneensa ovella Tomi kirosi itseään. Miksei hän pistänyt alas lähtiessään englanninkirjaa pois koko pöydältä. Soikkelin tutka löysi sen heti.

- Sinä olit pingottamassa jo aamusta.

Tomi ei ruvennut kieltämään.

- Minä näin Norjan-reissulla taas kertaalleen mikä ero on kielitaidolla ja kielitaidolla. Hessu puhuu englantia huomattavasti paremmin kuin meikäläinen.

Soikkeli tuli uteliaaksi.

- Teillä oli hyvä reissu?

- Oli. Mahtava!

Tomi tarjosi tuolia Soikkelille, mutta tämä ei istuutunut.

- Minä käväisen vain pikaisesti ... Kuule, kiinnostaako sinua raha?

Mitähän se nyt oli keksinyt? Soikkelilla oli ollut joskus ennen näitä rahantekoidoita lampaankasvattamisesta lähettifirmaan saakka. Yhtenä kesänä sillä oli ollut 'ostokset kotiin'-kuljetusliike, mutta siinäkin oli mennyt limsaan ja jäätelöön enemmän kuin se tuotti.

»Suljettu liian korkeiksi kohonneitten tuotantokustannusten vuoksi!» Soikkeli oli ilmoittanut jo seuraavalla viikolla.

Mutta raha tietenkin kiinnosti vielä Norjan-matkan jälkeenkin. Kuusikkotien urakkafyrkat olivat jääneet reissulle.

- No?

Soikkeli näytti ovelalta.

- Ois kuule tulossa reippaasti, kun pannaan heti toimeksi.

- Keskiyön kassakaappimurto Suomen Pankkiin? Suunnattu osakeanti?

Soikkeli ei takertunut leikinlaskuihin.

- Luminiemessä ruvetaan purkamaan yhtä ikivanhaa talomörskää. Hirsitaloa. Jos siitä saisi ostetuksi vaikka yhden seinän ...

- Eliikkä: rahaa menee eikä tulee!

- Odota pikkuisen! Vaikka vain osan seinää. Ja tekis siitä takkapuita.

Tomi pudisteli päätään.

- Ei onnistu, Soikkeli! Ja kulkis sitten pitkin talvea talosta toiseen kaupittelemassa niitä. Ei kiitos!

Soikkeli katsoi häntä nokkavarttaan pitkin.

- Minähän sanoin, että odota. Takkapuut on jo myyty.

- Myyty?

- Jep!

- Ennen kuin niitä onkaan!

- Niitä on kohta. Mutta mihinkään ei ruveta tyhjän päältä. Minulla on sopimus kolmen bensa-aseman kanssa - Valte on yksi niistä - että ne ottavat kaiken mitä me saadaan irti. Kaksikymmentäviisi markkaa muovipussillinen!

- Minkä kokoinen?

- Siihen ei monta kalikkaa mene. Katsotaan sitten.

Peltivaarilla on se moottorisaha? Eikö niin?

- On.

- Luuletko sinä, että se lainais meille sitä. Korvausta vastaan. Sais oikein kunnon saunapuita.

- Lainaa varmasti. Mutta ...

Soikkeli taputti hänen olkapäätään.

- Kaikki on järjestyksessä. Isäukko lainaa autoa ja muulia. Kuljetukset tapahtuvat sillä. Äiti lainaa rahaa alkuun, että voidaan maksaa se seinä. Huoltoasemat maksavat heti käteisellä. Esko olisi antanut ennakkoakin sitä seinää varten, jos ois tarvittu. Hommat ovat hoidossa. Pari viikonvaihdetta. Tai kolme. Ja muutama arkiilta.

- Muutama arki-ilta, Tomi heräsi. - Miksei me tehdä hommaa yhteen putkeen? Joka ilta niin kauan kuin mahdollista!

- Ei käy!

Soikkeli näytti jotenkin vaikealta.

- No? Tomi hämmästyí.

Soikkeli kurkisti ovelta yläkerran aulaan. Alas portaisiin. Vetí sitten vielä varmuudeksi oven kiinni.

- Tämä on sitten ihan meidän kesken.

- Tottakai.

- Minulla on yksi mimmi. Outi ... Kaupungin upein likka, kun sanotaan suoraan. Minä esittelen teidät jonakin iltana toisillenne ... Me hengataan sen verran tiiviisti, että minä en voi olla joka ilta duunissa. Kunhan näet sen, niin kyllä sinä ymmärrät.

Soikkeli ilmeisesti mietti sanoako enempää vai ei. Mutta ei malttanut olla sanomattakaan.

- Outin vuoksi meillä on tämä urakkakin.

Ai jassoo! Tomi muisteli, että muutama minuutti sitten se oli rahan vuoksi.

- Katto, Outi on melko vaativa gimma. Sillä on siihen varaa. Sällin pitää pukeutua hyvin ja olla siisti. No, hammastahnaan ja deodoranttiin tässä on tietenkin pennejä. Mutta kuteet maksavat. Minä aion ostaa nyt syksyllä nahkatakin ja sillä on hintaa.

- Sen mimmin vuoksi sinä nytkin olet noin prässeissäsi? Tomi veikkasi.

Soikkeli punoitteli.

- Kato ei tiijá milloin satutaan kaupungilla vastakkain. Kunhan nyt näet Outin. Jos sinä saat sen moottorisahan, minä voisin tulla noutamaan sinua puolen päivän aikaan.

- Minä uskon saavani.. Tomi oli ollut kesän Huttusen opissa. Arkkitehdin tarkkuus oli kai tarttuvaa ... Mikä on bisneksen nimi, Soikkeli?

Soikkeli hymyili.

- Kulut päältä pois ja loput puokkiin. Sopiiko?

- Sopii.

He löivät kättä päälle.

Alhaalla pihalla, kun Soikkeli joutui taas väistelemään hyvästelevää Roita, Tomi muistutti:

- Sulla pitää olla kyllä pikkuisen ronskimmat kamppeet, kun mennään Luminiemeen. Jo töittenkin vuoksi. Ja minä joudun ottamaan Roin mukaan.

- Outi ei ole luultavasti eläissään käynytäkään Luminiemessä. Se asuu keskikaupungilla ja niillä on kesäpaikka Päijänteellä. Ja työssä on työnsä näköinen!

Oli sillä kuitenkin tuon verran järkeä päässään vaikka näyttikin umpirakastuneelta.

Se kävelikin ihan eri tavalla kuin ennen.

Kun auton ovi lämpsähti kiinni ja Soikkeli starttasi, Tomi näki miten Roi kääntyi katsomaan häneen. Ukko oli pikkuisen nuupollaan Soikkelin innottomuudesta.

Tomi kyykistyi raaputtelemaan koiraa lohdutukseksi ja juttelemaan sille.

- Aivan kunnon kaveri Soikkeli kuule on. Se on vaan saanut kesäkuussa kortin ja rakastunut heinäkuussa. Siinä pakkaavat vanhat koirakaverit unohtumaan silloin hetkeksi. Mutta ei se jää tuommoseksi!

Siinä saattoi kyllä tulla luvatuksi Roille liikaa.

- Me lähtään joka tapauksessa nyt käymään Peltivaarilla, Roi.

Koiran häntä liikahteli innostuneesti. Poika oli aina valmis lähtemään. »Peltivaarille» antoi aiheen ylimääräiseen haukahdukseenkin. Ne kaksi olivat toistensa ikuisia ihailijoita.

HE ajoivat päivällä Peltivaarin kautta ja noutivat moottorisahan, jonka vaari oli aamupäivällä laittanut kuntoon. Niin kuin se ei olisi ollut sitä laittamattakin. Vaari käytti sitä silloin tällöin saunapuita sahatessaan.

Nyt vaarin katse kulki tiukkana Soikkelissa.

- Kyllä sinä näytät sen verran tanulta kaverilta, että sulle uskaltaa antaa moottorisahan ... Se on vaarallinen vehje! Varokaa erikoisesti nauvoja ...

He lupasivat varoa. Kun koko keskustelemisen ja moottorisahan autoonlastaamisen ajan Roita kyhnytellyt Peltivaari lopulta raski erota koirasta, he urakkamiehet nousivat autoon ja jatkoivat matkaa Luminiemeen.

Soikkeli oli kuullut talonpurusta enoltaan. He olivat käyneet katsomassakin paikkaa. Soikkeli osasi ajaa suoraan perille.

Luminiemi oli Soikkelille muutenkin tutumpaa aluetta kuin Tomille.

- Täällä on neljä ihan erilaista aluetta, Soikkeli selosti ylpeänä paikallistuntemuksestaan. - Vanha saha. Se ei ole ollut enää vuosiin käynnissä. Uusi teollisuusalue sen vieressä. Nuo peltiparakit tuolla.

- Mitä teollisuutta niissä on?

Ei Soikkelikaan kaikkea tiennyt. Hämmentyi koko kysymystä.

- Joku pikku verstaas. Pääasiassa varastohalleja.

Tomi ei nähnyt missään tuttuja keskusliikkeitten tunnuksia.

- Kenen halleja?

- Suurimmaksi osaksi kai vuokralaisten. Nämä omistaa, niin kuin enimmän osan maistakin, konsuli Wileniuksen perhe. Rikkaita vanhoja ihmisiä, jotka eivät tarvitse rahaa eivätkä ole kiinnostuneita minkään kehittämisestä. Eno sanoo, että vuokrahallit ovat niitten hätäratkaisu

kaavoittajia vastaan. Ne joutuivat myymään kunnalle ison alueen tuolta, missä näkyy suolla rivitaloja.

Tomi oli huomannutkin ne vasemmalta. Monta samannäköistä pitkää rakennusta tasaisella puuttomalla suolla.

- Oikeaa luksusslummia, eno sanoo. Tuolla meren rannassa on muutamia upeita nykyaikaisia omakotitaloja. Mutta parasta on vanha kalastaja-ja sahatyöläiskylä. Katso! Vanha palokunnan talo.

Se oli juhlava hökötyksineen ulokkeineen, erikerroksisuuksineen ja torneineen.

- Ihan moottorisahakunnossa sekin, Tomi laski.

- Ollut jo vuosia.

Vilkaistessaan takapenkkiläiseen, jonka kuono nuuhkaisi aina välillä hänen korvaansa, Tomi mietti mielessään mitä kaikkea koira ymmärsi heidän puheestaan. Ainakin se katseli aina samaan suuntaan kuin hekin. Ja veti sieraimiinsa tuoksua Soikkelin raolleen laittamasta sivuikkunasta.

Itse kylä oli viehättävä.

Kolme neljä mutkittelevaa, mistä lie lehmänpolusta alunalkujaan muodostunutta katuja halkoi kylän männikkökankaalta merenrantaan. Talot olivat vanhoja ja persoonallisia. Monet hyvin hoidettuja ja uudistettuja. Jotkut melko loppuillaan. Mutta 'kaduille' oli valettu öljysora ja vedetty oikein keskiviivakin.

Tomikin näki jo matkan päästä mihin he olivat menossa.

Siellä nousi karmea pölypilvi korkealle kadun ja talojen yläpuolelle.

Roikin aavisteli jotakin. Se siirtyi ensin Soikkelin olkapään taakse ja kurkki sitten Tomin hartioitten ylitse kujannetta heidän edessään.

Täällä tie teki tiukan mutkan jonkun piharakennuksen päädyn ympäri. Sen kierrettyään he olivat perillä.

Tässä oli jopa suoranpätkä pihlajien ja tuomien reunustamaa tietä. Vasemmalla puolella katu oli yhtenäinen talorivi. Oikealla Tomi laski pari aikaisempaakin aukkoa nyt purettavan talon lisäksi. Sen mitä tässä pölypilvessä mitään näki.

Soikkeli pysäytti auton katuviereen vähän päässä purkutyömaasta.

- Onneksi tuulee tämänkin verran!

Se painoi pölyn vinosti yli kadun meren suuntaan. Tässä saattoi vielä hengittää kunnolla noustessaan autosta.

Roi haisteli ulospäästessään pölyntuoksuista ilmaa ja mitä lie omia havaintojaan. Se kiersi auton.

- Mitäs sanot? Soikkeli kysäisi ylpeänä.

Tomi ei ollut mikään puuasiantuntija. Mutta kyllä hänkin tajusi, että tuolla oli mahtavaa polttopuuta. Ei niin lujaa hirttä enää, että niistä olisi voinut rakentaa jotakin. Mutta ei pahemmin lahoakaan.

Jos nyt Soikkeli taloa tarkoittikaan. Luultavasti se näki paremminkin itsensä uudessa nahkapuserossa sen mimmin vieressä auton etuistuimella.

Talon piha-aukolle oli peruutettu jyhkeä kuorma-auto. Traktorinkuski jysäytteli suorakulmaisen päärakennuksen pihassa talon toisen siiven eteistä hajalle.

- Hullu mies! Soikkeli kauhisteli.

- Miten niin?

Tomi paukautti kysyessään kädellään oikeaan reiteensä. Roi otti seuraamispaikan hänen viereltään. Täällä ei tiennyt mitä kulottuneessa korkeassa ruohikossa ja villiintyneitten pensaitten kätöksessä saattoi olla, lasista nauloihin.

Soikkeli pudisteli päätään.

- Tyyppi ei tiedä nyt mitä tekee. Noista pikkuruutuisista eteisen ikkunoista ois voinut saada hyvän hinnan, kun ois putsannut ne kunnolla ja maalannut uudestaan.

Saattoi pitää paikkansa. Toisaalta, Tomi muisti alkukesän työkaverinsa Peltokankaan mielipiteet.

»Käsityönä ei kannata ruveta nyyläämään mitään ...»

Peltokangas oli ammattikirvesmies. Mutta tietenkin oli vahinko, kun vanhaa ja kaunista hävitettiin tuolla tavalla.

Tomi ei kuitenkaan katsonut enää eteisen suuntaan, vaan kuormurin oveen. Siinä luki: E. Pasanen.

Saattoiko tämä olla mahdollista? Mutta miksei saattanutkin. Pasasen veljesten isä oli juuri kuorma-autoilija ja koneurakoitsija.

Tomi katseli ympärilleen. Juhaa ja Hanskia ei näkynyt missään. Olivat tietenkin rälläämässä viritetyllä mopolla ja härnäämässä kuusikkotieläisiä.

Ennen kuin Tomi ennätti varoittaa Soikkeliä Pasasesta tämä jo meni pölypilven keskellä kohti traktoria.

Kuski näki varmasti tulijan. Mutta ei piitannut tästä vähääkään. Päinvastoin, kuin näyttääkseen Soikkelille, Pasanen rysäytti korkealta traktorinkauhan verannan nurkkaa vasten. Lasit helisivät ja pölypilvi oli hetken täynnä puunsäleitä.

- Katso eteesi, Soikkeli!

Tomia rupesi yskittämään. Liekö Soikkeli edes kuullut. Sillä ei ollut mielessä mitään muuta kuin nahkatakkinsa. Molempia käsiään heilutellen se työntyi pölyn sekaan.

Kuski nykäisi pakin päälle. Kauha veti eteisen alas.

Nyt traktori pysähtyi. Kuski työnsi ovea raolleen ja pukkasi kuulosuojainta toisen korvan päältä.

- Me tekisimme puukauppoja, Soikkeli kiljui moottorinäänäen läpi.

Kuski siirsi sanaakaan sanomatta suojaimen takaisin korvansa päälle ja nykäisi oven kiinni. Traktori lähti liikkeelle kohti eteisen jäännöksiä. Kauha paukahti jälleen kohteeseensa.